

Aktuálny vývoj cien energií na Slovensku

Ing. Mikuláš Cár, PhD.
Národná banka Slovenska

V súvislosti s rastúcou mierou energetickej závislosti EÚ od ropy¹ a so zvyšujúcim sa vplyvom cien energie na ceny výrobcov a spotrebiteľské ceny je energetika v centre pozornosti všetkých centrálnych európskych inštitúcií. Po pomerne dlho diskutovanom balíku návrhov na liberalizáciu sektora energetiky, v júni 2008 Rada pre energetiku prijala základné línie dohody a v októbri 2008 ministri energetiky potvrdili kompromisný postup zameraný na oddelenie výroby energie od jej transmisie a dodávok spotrebiteľom (tzv. vlastnícky unbundling) s tým, že bývalé štátne monopoly (ako EDF, E.ON či RWE) si podržia možnosť zachovania kontroly nad rozvodnými sieťami pod podmienkou, že ich podriadia vonkajšiemu dozoru.² Aj Európsky parlament prijal uznesenie o získaní kontroly nad cenami energie.³

1 V roku 2007 vzrástla miera energetickej závislosti EÚ od ropy na 82,2% v porovnaní so 74,4% v roku 1995. Eurostat, Energetické, dopravné a environmentálne ukazovatele, vydanie 2007.

2 Pozri napr. Ministri energetiky sa dohodli na liberalizácii, 13.10.2008. www.euractiv.sk.

3 Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. septembra 2008 o získaní kontroly nad cenami energie nadväzuje na uznesenie z 29. septembra 2005 o závislosti od ropy; uznesenie z 19. júna 2008 o kríze v sektore rybolovu ako dôsledku zvyšovania cien pohonných hmôt; oznámenie Komisie z 13. júna 2008 s názvom Pred výzvou vyšších cien ropy; dohodu z neformálneho zasadnutia Rady ECOFIN z 12. a 13. septembra 2008 v Nice. Vychádza z hodnotenia situácie na svetových trhoch s ropou a načrtáva oblasti, v ktorých je potrebné prijať účinné opatrenia. Bližšie pozri napr. www.europarl.europa.eu.

4 Jedným z dôvodov môže byť aj časový posun, súvisiaci s používaním 9-mesačného priemeru na stanovovanie cien plynu, ktorý je určujúcim vstupom pre výrobu tepla.

Oblasti energetiky sa venuje zvýšená pozornosť aj na Slovensku. Vláda SR na zasadnutí 15. 10. 2008 prerokovala návrh stratégie energetickej bezpečnosti SR, ktorého cieľom je zabezpečiť realizáciu takých krokov, ktoré umožnia dosiahnuť konkurencieschopnú energetiku, zabezpečujúcu bezpečnú, spoľahlivú a efektívnu dodávku všetkých foriem energie za prijateľné ceny s prihliadnutím na ochranu odberateľa, ochranu životného prostredia, trvalo udržateľný rozvoj, bezpečnosť zásobovania a technickú bezpečnosť.

Turbulencie cien ropy na svetových trhoch si vyžiadali zvýšenú pozornosť nielen energetikov, priemyselných výrobcov, domácností a malo-spotrebiteľov rôznych druhov energií, ale aj analytikov a predstaviteľov centrálnych bánk.

VÝVOJ CIEN ENERGIÍ VO VÝROBNEJ SFÉRE

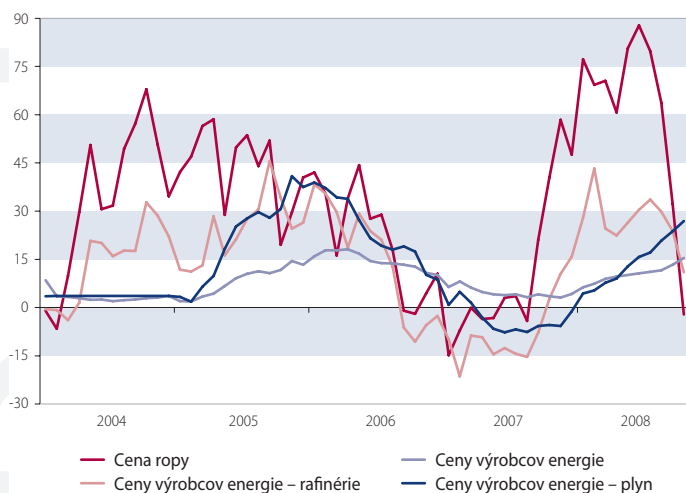
Priemerná cena ropy Brent prekonal v júli 2007 (mesačný priemer 76,3 USD/barel) maximum z augusta 2006 (74,5 USD/barel) a po prakticky permanentnom raste dosiahla v júli 2008 nový priemerný mesačný vrchol (137,2 USD/barel). Od začiatku roku 2007 najvýraznejšie s cenou ropy korelovali v podmienkach Slovenska ceny rafinérskych ropných produktov v rámci produktov priemyselnej výroby (koeficient korelácie $r = 0,93$). Menej výrazný bol vzťah medzi cenou ropy a cenou plynu v rámci skupiny energie ($r = 0,60$).

Ceny energií ako celku sa od začiatku roku 2007 menili na medziročnej báze v pomerne malej miere a s priemernou cenou ropy korelovali menej výrazne ($r = 0,53$) ako ceny plynu. Ešte nižšiu koreláciu voči cenám ropy zaznamenali ceny elektriny ($r = 0,44$) a ceny úpravy a distribúcie vody ($r = 0,34$). Ceny dodávok pary a teplej vody boli k cenám ropy v hodnotenom období vo výrazne zápornej korelácií ($r = -0,84$).⁴

Ceny energií sa už aj v priebehu roku 2007 najvýraznejšie podieľali na medziročných zmenách cien priemyselných výrobcov pre tuzemsko. Od začiatku roka 2008 je však evidentný rastúci vplyv cien energií na vývoj úhrnných cien priemyselných výrobcov. Kým v januári 2008 predstavoval ich príspevok k zmene úhrnnej ceny priemyselných výrobcov takmer 60%, tak napr. v októbri 2008 predstavoval tento podiel 84%. Tento rastúci podiel bol sprevádzaný poklesom podielu príspevku cien produktov priemyselnej výroby (zo 40% na 10%). Ceny nerastných surovín aj vzhľadom na ich zanedbateľnú váhu prispievajú k zmene úhrnnej ceny priemyselných výrobcov len nepatrne, ale od začiatku roku 2008 majú rastúci trend, čo je zrejme aj z grafu 2.

Rýchlejší úhrnný medziročný rast cien energií pre výrobcov bol napr. v októbri 2008 výsledkom

Graf 1 Vývoj cien ropy, rafinérskych ropných produktov a energií (medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, www.eia.doe.gov, graf NBS.

zrýchlenia rastu cien prakticky všetkých ich základných zložiek. Ceny výroby plynu a distribúcie plyných palív potrubím vzrástli o 26,9%, ceny výroby a distribúcie elektriny o 10,8%, dodávok pary a teplej vody o 13,4% a ceny úpravy a distribúcie vody vzrástli rovnako ako pred mesiacom o 8,5%.

Z dlhodobjšieho pohľadu sú zmeny úhrnných cien energií v priemysle ovplyvňované hlavne vývojom cien plynu. Vývoj cien elektriny bol v posledných rokoch voči vývoju úhrnných cien energií v relatívne neutrálnom vzťahu ($r = 0,4$). Ceny dodávok pary a teplej vody a ceny úpravy a distribúcie vody sa vyvíjali pomerne diferencovane. Ceny úpravy a distribúcie vody sa až do konca roku 2006 vyvíjali značne rozdielne ako úhrnné ceny energií, ale od začiatku roku 2007 sú s nimi v pomerne silnom korelačnom vzťahu. Opačný vývoj je charakteristický pre vzťah medzi vývojom cien dodávok tepla a úhrnnými cenami energií.

Vývoj cien produktov priemyselnej výroby je v poslednom období ovplyvňovaný hlavne cenami potravín, rafinérskych ropných produktov a dopravných zariadení. Kým do septembra 2007 pôsobili ceny rafinérskych ropných produktov ako tlmiaci faktor úhrnných cien produktov priemyselnej výroby, od začiatku 4. štvrtroka 2007 aj počas roku 2008 bol ich inflačný príspevok podobný ako príspevok cien potravín, ktoré však majú takmer štvornásobne vyššiu váhu v rámci produktov priemyselnej výroby.

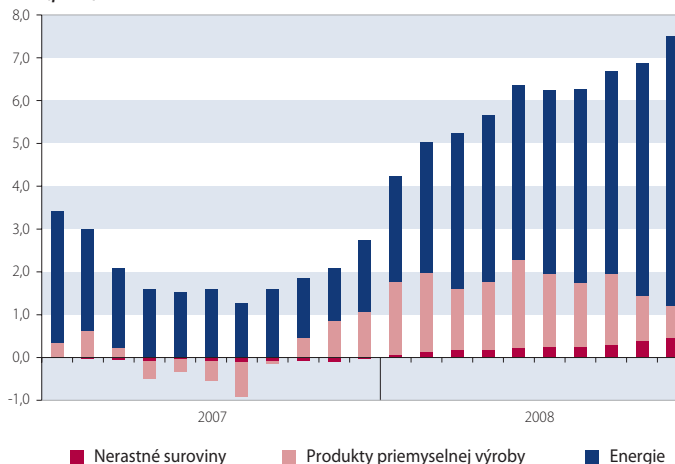
Od cien priemyselných výrobcov sa do značnej miery odvíjajú aj spotrebiteľské ceny. V prípade cien energií možno sledovať niekoľko rozdielností medzi medziodročnými zmenami cien energií v rámci úhrnných cien priemyselných výrobcov a v rámci spotrebiteľských cien. Výraznejší vplyv cien ropy na ceny energií v rámci úhrnných cien priemyselných výrobcov ako v rámci spotrebiteľských cien je spôsobený aj takmer trojnásobne vyššou váhou cien energií v rámci porovnávajúcich skupín.

VÝVOJ CIEN ENERGIÍ PRE MALOSPOTREBITEĽOV

V jednotlivých mesiacoch od začiatku roku 2004 až do polovice roku 2005 zaznamenali ceny energií pre výrobcov značne odlišné medziodročné zmeny ako ceny energií pre domácnosti, keď spotrebiteľské ceny energií rástli omnoho výraznejšie ako ceny energií v priemysle. Súviselo to aj s procesom deregulácie cien energií. Od konca roku 2005 až do 4. štvrtroka 2007 bol vývoj cien energií pre výrobcov aj obyvateľstvo relatívne podobný. Od posledných mesiacov roku 2007 dochádza postupne k roztváraní nožníc, keď je dynamika rastu cien pre obyvateľstvo výrazne nižšia ako pre výrobcov.

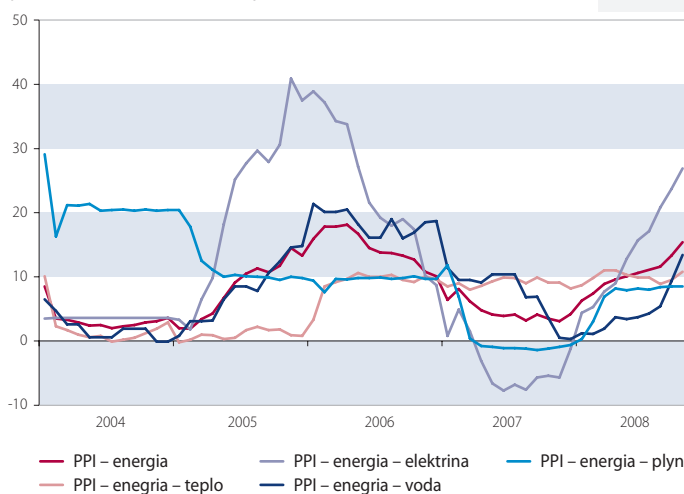
Medziodročné zmeny cien energií pre domácnosti a ich jednotlivých zložiek mali v posledných rokoch zaujímavý priebeh. Z dlhodobého hľadiska bol vývoj cien energií pre domácnosti dosť výrazne ovplyvňovaný vývojom cien všetkých základných zložiek, ale jednoznačne hlavne vývojom cien plynu. Zásadný zlom v medziodročných zmenách cien energií pre domácnosti je evidentný

Graf 2 Vývoj príspevkov hlavných zložiek k medziodročným zmenám PPI (p. b.)

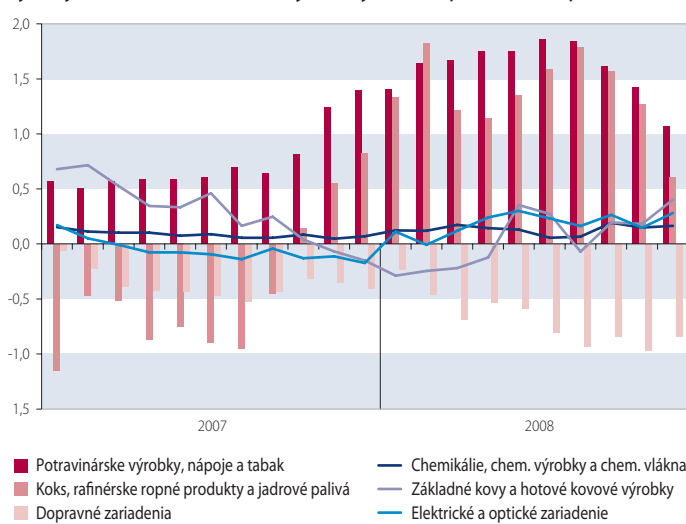
Zdroj: ŠÚ SR, graf NBS.

Graf 3 Vývoj cien energií výrobcov a ich zložiek v rámci PPI (medziodročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, graf NBS.

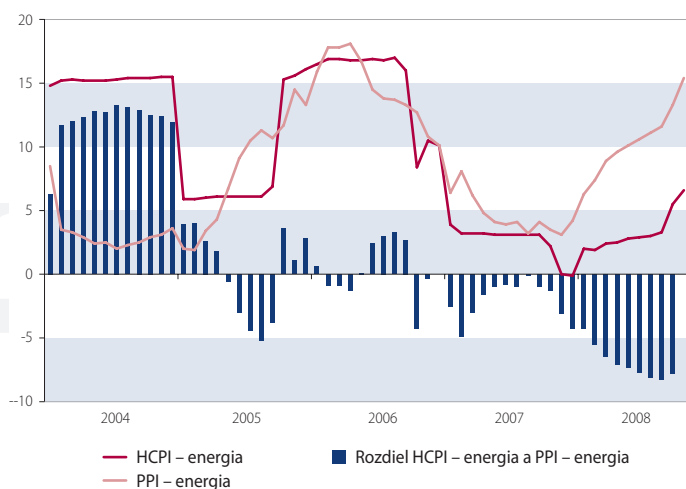
Graf 4 Vývoj príspevkov vybraných zložiek produktov priemyselnej výroby na medziodročné zmeny úhrnných cien produktov (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, graf NBS.

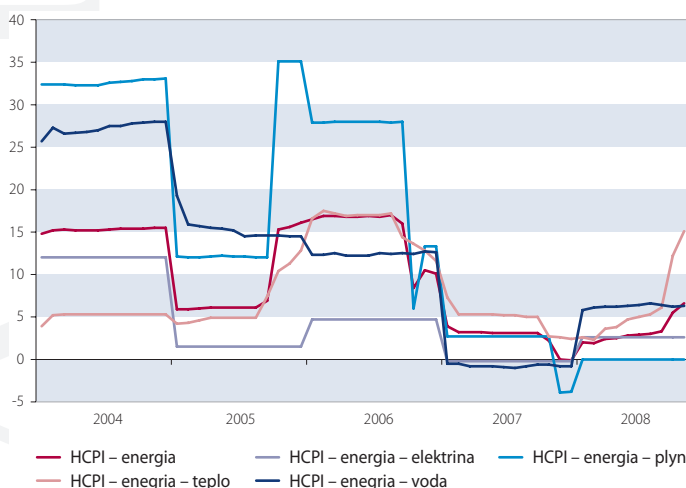

Graf 5 Vývoj cien energií v rámci PPI a HCIP (medziročná zmena v %)

Zdroj: Eurostat, ŠÚ SR, graf NBS.

Graf 6 Vývoj cien energií v rámci HCIP (medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, graf NBS.

5 Štúdia európskej spotrebiteľskej organizácie BEUC tvrdí, že snahy EK presadzovať liberalizáciu energetiky zatiaľ priniesli spotrebiteľom viac „zlých“ správ ako „dobrých“. Za „zlé“ správy štúdia označuje obmedzené možnosti výberu a ťažkosti pri zmene dodávateľa energií. Medzi „zmišanými“ a „dobrými“ správami sa objavila bezpečnosť dodávok plynu i elektrickej energie spotrebiteľom.

od začiatku roku 2007, keď s vývojom súhrnných cien energií najvýraznejšie koreluje vývoj cien tepla ($r = 0,86$). Stále výrazný vplyv, ale miernejší než v dlhodobejšom horizonte, má od začiatku roku 2007 vývoj cien plynu ($r = 0,65$), kým vplyv vývoja cien elektriny a vodného výrazne poklesol ($r = 0,14$ a $0,15$).

Pri detailnejšom porovnaní medziročných zmien cien jednotlivých energetických médií pre domácnosti a výrobcov zisťujeme, že v októbri 2008 bol najvýraznejší rozdiel pri medziročných zmenách cien plynu (26,9 percentuálneho bodu) a elektriny (8,2 percentuálneho bodu). Rozdiel medzi medziročným rastom cien dodávok a úpravy vody bol v poslednom porovnanom mesiaci 2,2 percentuálneho bodu v prospech domácností a v prípade cien tepla o 1,7 percentuálneho bodu v prospech výrobcov.

Aj z dlhodobého hľadiska sa ceny tepla a vody na medziročnej báze menili približne rovnako tak pre domácnosti, ako aj pre priemyselných výrobcov.

Vývoj cien zemného plynu vykazoval napr. v priebehu roku 2004 diametrálne odlišný trend v neprospech domácností. V priebehu roku 2005, ale najmä v roku 2006 zaznamenali medziročné zmeny cien plynu približne rovnaký trend tak pre domácnosti, ako aj pre priemyselných výrobcov. Počas troch štvrtrokov 2007 ceny plynu pre domácnosti mierne medziročne rástli a pre priemyselných výrobcov od druhého štvrtroka až do konca roka 2007 klesali. Od začiatku roku 2008 sú ceny plynu pre domácnosti na úrovni spred roka, ale ceny plynu pre priemyselných výrobcov permanentne medziročne rastú a v septembri 2008 zaznamenali rast o takmer 24 %.

Aj vývoj cien elektriny bol v priebehu roku 2004 na medziročnej báze výrazne odlišný pre domácnosti ako pre priemyselných výrobcov. V priebehu roku 2005 sa ceny elektriny vyvíjali relatívne podobne pre obidve skupiny spotrebiteľov, ale od začiatku roku 2006 majú medziročné zmeny výraznejšie rastúci trend pre priemyselných výrobcov ako pre domácnosti, pre ktoré boli ceny elektriny v priebehu celého roku 2007 mierne pod ich úroveň z predchádzajúceho roku a aj do októbra roku 2008 rastli medziročne výrazne pomalšie ako ceny elektriny pre priemyselných výrobcov.

Výraznejšie rozdiely vo vývoji cien energií pre domácnosti a pre výrobcov v priebehu roku 2004 boli spôsobené do značnej miery aj rozdielnou metódikou stanovovania cien energií pre výrobcov a malospotrebiteľov. Rastúce rozdiely medzi vývojom oboch skupín úhrnných cien energií sú v poslednom období spôsobované pravdepodobne aj dôslednejšou reguláciou oprávnených nákladov výrobcov a distribútorov energií pre domácnosti zo strany regulátora.

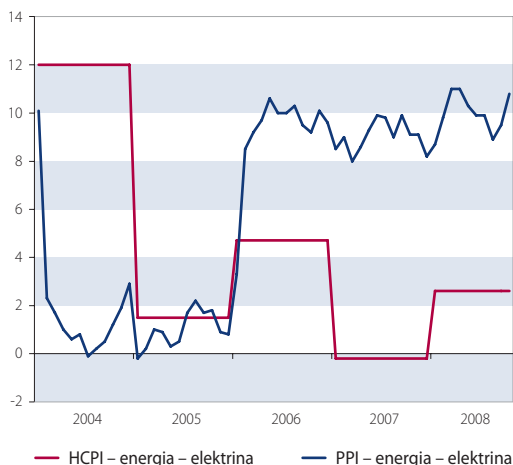
Pri určovaní cien energií by sa nemali robiť rozdiely medzi výrobcami a maloobdobateľmi (aj s ohľadom na potrebu väčšej transparentnosti a všeobecného zjednodušenia procedúry schvaľovania cien jednotlivých druhov energetických médií regulátorom). Určujúcim zo strany regulátora by malo byť dôsledné posúdenie zakomponovania oprávnených nákladov a primeraného zisku výrobcov a dodávateľov energií do navrhovanej ceny príslušnej energetickej komodity pri súčasnom zohľadnení dostatočnej ochrany spotrebiteľov.

Používanie rozdielných kritérií pri určovaní cien energií pre výrobcov a domácnosti môže mať aj deformačné účinky na tvorbu cien rovnakých energetických komodít. Výrazne vyššie ceny energií pre výrobcov ako pre domácnosti môžu viesť výrobcov k snahe premietnuť takto zvýšené náklady do cien ich produktov, čím dôjde sekundárne k preneseniu časti týchto nákladov na konečných spotrebiteľov.

Pravdou je, že napriek značnému tlaku aj zo strany centrálnych inštitúcií EÚ výroba a distribúcia jednotlivých energetických médií zatiaľ ešte nestojí na potrebnom konkurenčnom základe a nie je reálne liberalizovaná.⁵ Ešte stále sa nepodarilo v Európe dosiahnuť takú konkurencieschopnú energetiku, ktorá by bola schopná zabezpečiť spoľahlivé a efektívne dodávanie všetkých foriem

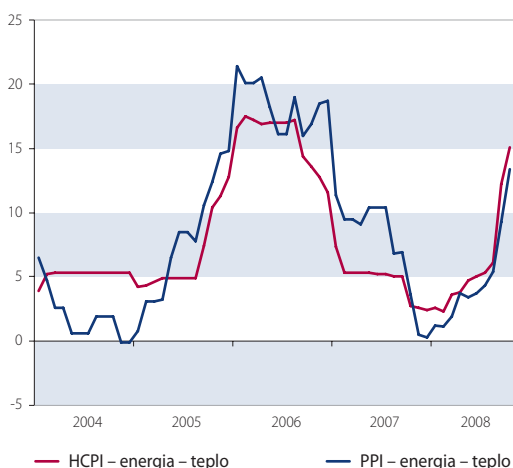
Graf 7 Medziročné zmeny cien elektriny (v %)

Graf 8 Medziročné zmeny cien plynu (v %)

Graf 9 Medziročné zmeny cien tepla (v %)

Graf 10 Medziročné zmeny cien vody (v %)

Zdroj: ŠÚ SR, grafy NBS.

energií za prijateľné ceny⁶, s prihliadnutím aj na objektívne uspokojenie záujmov ich výrobcov, ochranu životného prostredia, trvalo udržateľný rozvoj aj technickú bezpečnosť.

POROVNANIE AKTUÁLNEJ ÚROVNE CIEN PLYNU A ELEKTRINY VO VYBRANÝCH KRAJINÁCH

Pri porovnávaní aktuálnej úrovne cien plynu a elektriny pre domácnosti a priemyselných výrobcov sa zameriame na okolité krajiny V4, Slovinsko, EÚ-27 a EA-15. V záujme porovnateľnosti cien plynu a elektriny vo vybraných krajinách použijeme údaje a metodiku Eurostatu (pozri box).

Cena plynu pre štandardné domácnosti dosiahla na Slovensku k 1. 1. 2008 hodnotu 11,89 EUR za GJ (bez daní 9,99 EUR za GJ) a aj keď oproti 1. 7. 2007 došlo k jej miernemu nárastu, v súčasnosti je lacnejší plyn pre štandardné domácnosti spomedzi porovnávaných krajín len v Poľsku a Maďarsku.

Aktuálne dostupná medzinárodne porovnateľná cena plynu pre štandardných výrobcov dosiahla na Slovensku hodnotu 11,04 EUR za GJ (bez daní 9,28 EUR za GJ). Oproti júlu 2007 vzrást-

la o takmer 17% a mierne vyššie sú aktuálne ceny plynu pre štandardných výrobcov v Slovinsku, Maďarsku a eurozóne.

Cena elektriny pre štandardné domácnosti dosiahla na Slovensku začiatkom roku 2008 hodnotu 14,21 EUR za 100 kWh (bez daní 11,94 EUR za 100 kWh). Okrem Poľska vo všetkých porovnávaných krajinách cena elektriny pre domácnosti oproti júlu 2007 vzrástla. Vyššiu cenu elektriny pre štandardné domácnosti, aká je aktuálne na Slovensku, registrujeme v Maďarsku a v priemere aj za EÚ-27 a za eurozónu.

Cena elektriny pre štandardných výrobcov dosiahla na začiatku roku 2008 na Slovensku hodnotu 12,87 EUR za 100 kWh (bez daní 10,83 EUR za 100 kWh) a za pol roka vzrástla o takmer 14%. Bola jednoznačne najvyššia vzhľadom na porovnávané okolité krajiny aj eurozónu.

Pokiaľ ide o mieru dosiahnutia priemernej ceny jednotlivých druhov energií za eurozónu, Slovensko dosiahlo k 1. 1. 2008 v prípade:

- cien plynu pre štandardné domácnosti 68,0% priemeru eurozóny, resp. 76,7% priemeru eurozóny bez daní,

⁶ „Nevidíme dôvod, aby napríklad veľkí priemyselní odberatelia platili na Slovensku tretie najvyššie ceny elektriny a plynu, keď napríklad výrobné náklady na jednotku vyrobenej elektriny patria na Slovensku medzi najnižšie,“ uviedol výkonný riaditeľ Klubu 500. Pozri napr.: SPP prekvapilo, že firmy sa sťažujú na ceny energií. <http://tvojepeniaze.pravda.sk>, 19. 11. 2008.

Box 1

METODIKA EUROSTATU NA ZISŤOVANIE CIEN ZEMNÉHO PLYNU A ELEKTRINY

Ceny zemného plynu a elektriny pre domácnosti aj pre výrobcov sa zisťujú s polročnou periodicitou pre viacero typov spotrebiteľov. Pri medzinárodných porovnávaniach sa zvyknú používať údaje za tzv. štandardné domácnosti, resp. štandardných výrobcov. Porovnávané údaje o cenách plynu a elektriny zahŕňajú dane. Zdaňovanie zemného plynu je v okolitých krajinách V4 relatívne podobné pre domácnosti aj pre výrobcov (od zhruba 16% do 19%). Podobná situácia je aj pri elektrine s výnimkou Poľska, kde daň predstavuje okolo 24%. Výrazne vyššie je zdaňovanie plynu a elektriny v Rakúsku, Slovinsku aj v priemere za EA-15. Od 1. 7. 2007 došlo k miernej zmene metodiky zisťovania, ktorá sa týka zmien označenia aj nového vymedzenia spotreby pre jednotlivé typy spotrebiteľov. Hlavné rozdiely vymedzenia spotreby tzv. štandardných spotrebiteľov sú v nasledujúcej tabuľke:

Stará metodika (do roku 2007)	Nová metodika (od 1. 7. 2007)
D3 _priemerná ročná spotreba plynu domácností 83.70 GJ	D2 _priemerná ročná spotreba plynu domácností od 20 do 200 GJ
I3-1 _priemerná ročná spotreba plynu výrobcov 41 860 GJ	I3 _priemerná ročná spotreba plynu výrobcov od 10 000 do 100 000 GJ
Dc _priemerná ročná spotreba elektriny domácností 3 500 kWh	DC _priemerná ročná spotreba elektriny domácností od 2 500 do 5 000 kWh
le _priemerná ročná spotreba elektriny výrobcov 2 000 MWh	ID _priemerná ročná spotreba elektriny výrobcov od 2 000 do 20 000 MWh

Tab. 1 Ceny plynu a elektriny pre štandardné domácnosti a výrobcov

	D2 v EUR/GJ (plyn_domácnosti)		I3 v EUR/GJ (plyn_výrobcovia)		DC v EUR/100 kWh (elektr_domácnosti)		ID v EUR/100 kWh (elektr_výrobcovia)	
	1. 7. 2007	1. 1. 2008	1. 7. 2007	1. 1. 2008	1. 7. 2007	1. 1. 2008	1. 7. 2007	1. 1. 2008
EÚ-27	14,41	15,35	9,86	11,14	16,00	16,33	10,17	10,75
EA-15	16,54	17,47	10,23	11,68	16,75	17,11	10,39	11,11
CZ	10,06	12,20	8,11	10,56	10,63	12,74	9,24	10,99
HU	10,62	11,24	10,29	11,52	12,96	15,48	11,92	11,97
AT	16,95	22,99	.	.	17,40	17,79	9,74	11,11
PL	11,15	11,56	8,80	10,20	13,80	12,59	8,46	10,18
SL	14,14	15,51	10,61	12,14	11,16	11,47	8,97	9,21
SK	11,51	11,89	9,45	11,04	13,70	14,21	11,34	12,87

Zdroj: Eurostat.

- cien elektriny pre štandardné domácnosti 94,5% priemeru eurozóny, resp. 99,0% priemeru eurozóny bez daní,
- cien plynu pre štandardných výrobcov 83,1% priemeru eurozóny, resp. 98,0% priemeru eurozóny bez daní,
- cien elektriny pre štandardných výrobcov 115,8% priemeru eurozóny, resp. 132,4% priemeru eurozóny bez daní.

Miera konvergencie slovenských cien plynu a elektriny pre výrobcov a domácnosti k priemerným cenám energetických komodít v rámci EÚ-27 a eurozóny vo všeobecnosti nezaostáva za okolitými krajinami.

ZHRNUTIE

Turbulencie na svetových trhoch s ropou ovplyvňujú bezprostredne hlavne vývoj cien energií a sprostredkovane aj ceny ďalších komodít. V po-

slednom období je evidentný zvyšujúci sa príspevok zmien cien energií na zmenách úhrnnej priemernej ceny priemyselných výrobcov.

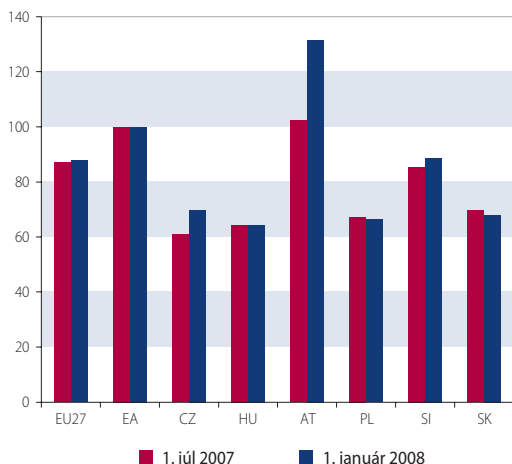
Z dlhodobjšieho hľadiska (od začiatku roku 2004) vývoj ceny ropy na medziročnej báze koreloval s cenami energií pre priemyselných výrobcov síce slabšie a menej ($r = 0,0048$) ako z krátkodobého hľadiska (od začiatku roku 2007 $r = 0,53$).

V rámci spotrebiteľských cien je vývoj cien energií v zápornej korelácii s vývojom ceny ropy tak z dlhodobého ($r = -0,1721$), ako aj z krátkodobého hľadiska ($r = -0,375$).

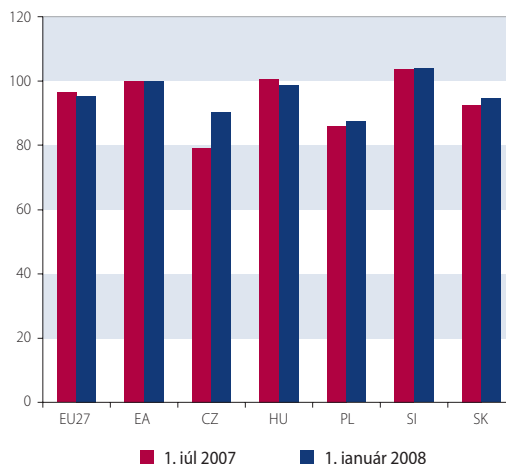
Určujúcou zložkou pre vývoj cien energií je cena plynu, pričom výraznejšie ovplyvňuje vývoj cien energií pre priemyselných výrobcov ako pre domácnosti. Ceny tepla vo väčšej miere ovplyvňujú vývoj úhrnnej ceny energií pre domácnosti ako vývoj úhrnnej ceny energií pre priemyselných výrobcov. Ceny elektriny sú vo vzťahu k úhrnným cenám

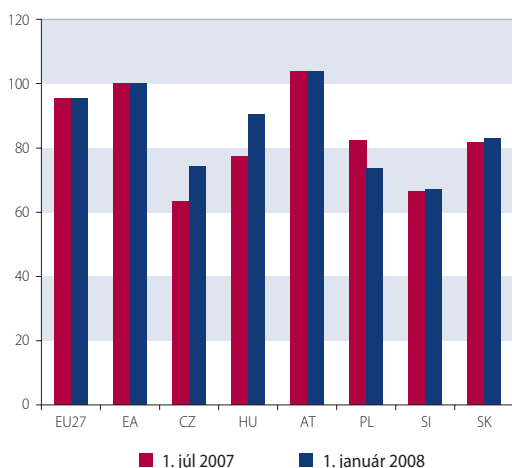
Graf 11 Porovnanie cien plynu pre štandardné domácnosti s priemerom EA-15 (s daňami) (v %)

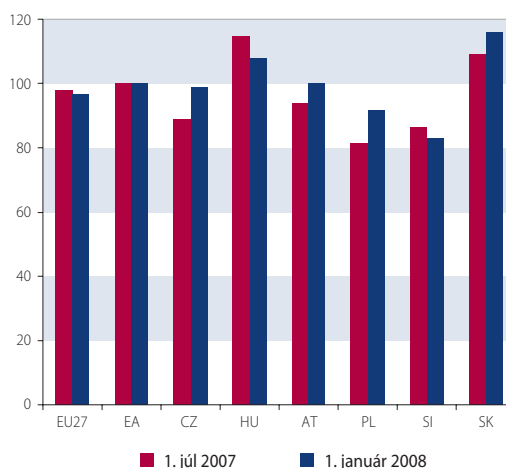
Graf 12 Porovnanie cien plynu pre štandardných výrobcov s priemerom EA-15 (s daňami) (v %)

Graf 13 Porovnanie cien elektriny pre štandardné domácnosti s priemerom EA-15 (s daňami) (v %)

Graf 14 Porovnanie cien elektriny pre štandardných výrobcov s priemerom EA-15 (s daňami) (v %)

Zdroj: Eurostat, grafy NBS.

energií pre výrobcov relatívne neutrálne a v prípade domácností sa ich vplyv na úhrnné ceny energií hlavne od roku 2007 postupne znižuje.

Úhrnné ceny energií pre priemyselných výrobcov sa len v určitých obdobiach vyvíjali na medziročnej báze podobne ako úhrnné ceny energií pre domácnosti. Od záveru roku 2007 dochádza postupne k evidentnému zväčšovaniu ich rozdielov, hlavne v dôsledku výrazne nižšej dynamiky rastu cien energií pre domácnosti ako pre priemyselných výrobcov.

Úroveň cien elektriny pre štandardné domácnosti dosahuje aktuálne takmer 95% priemeru eurozóny a úrovňou cien zemného plynu pre štandardné domácnosti Slovensko dosahuje len necelých 70% priemeru eurozóny. Napriek tomu je aktuálne len v Českej republike úroveň

cien zemného plynu pre štandardné domácnosti v rámci krajín V4 vyššia ako na Slovensku.

Aktuálna úroveň slovenských cien elektriny pre štandardných priemyselných výrobcov je viac ako 15% nad priemerom eurozóny a úroveň cien zemného plynu pre štandardných priemyselných výrobcov je na Slovensku podľa medzinárodne porovnateľných údajov na úrovni vyše 80% priemeru za eurozónu.

Medzi objektivizovanými cenami jednotlivých druhov energií by nemali byť výraznejšie rozdiely pre domácnosti a výrobcov, lebo pôsobia deformačne na trh s energiami. Dôležité je hľadať transparentný a jednoduchý mechanizmus, ktorý zohľadní nielen oprávnené záujmy výrobcov a dodávateľov energií, ale zabezpečí aj primeranú ochranu spotrebiteľov energií.

Literatúra:

1. Cár, M.: Ceny energií ako dôležitý faktor inflácie. In.: Biatec č. 6/2006.
2. Cár, M.: Energetika a otázky vývoja cien energií na Slovensku v posledných rokoch. In.: Biatec č. 6/2007.
3. EU27 energy dependence rate at 54% in 2006. In.: Newsrelease 98/2008, Eurostat.
4. EUROSTAT Website/Home page/ Environment and energy/Data.